

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૦૨૫નું ૭૩૮૦

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી આર. ટી. વાચ્છાની

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

ઇન્ટરનેશનલ કોમર્સ લિમિટેડ તેના અધિકૃત વ્યક્તિ નીતેશ રાજુભાઈ મોર દ્વારા

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી એચ. જે. કારથિયા (૭૦૧૨) અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે

સુશ્રી વૈષ્ણવી વેર, એ. જી. પી., પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી આર. ટી. વાચ્છાની

તારીખ: ૧૮/૦૬/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. એસ. સુપેહિયા)

૧. રુલ. વિદ્વાન એ. જી. પી. પ્રતિવાદી રાજ્ય વતી રુલની બજવાણી જતી કરે
છે.

૨. વર્તમાન રિટ અરજી નીચેની પ્રાર્થનાઓ માટે દાખલ કરવામાં આવી છે:

૧૮(એ) આપ ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ મેન્ડમસની રિટ અથવા મેન્ડમસની પ્રકૃતિમાં રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, ઓર્ડર અથવા નિર્દેશો જારી કરવા માટે ખુશ થઈ શકે છે, જે ટેન્ડર દસ્તાવેજની કલોઝ-૧૪ ને રદ કરે છે અને રદ કરે છે, જ્યાં સુધી તે માત્ર બેંક ગેરંટી દ્વારા બિડ સુરક્ષા સ્વીકારવાની જોગવાઈ કરે છે, કારણ કે ઉપરોક્ત શરત સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર, મનસ્વી, અતાર્કિક અને સીવીસી માર્ગદર્શિકાની વિરુદ્ધ પડે છે;

(બી) સીવીસી માર્ગદર્શિકા અનુસાર અરજદાર-કંપનીના બિડ દસ્તાવેજોને સ્વીકારવા માટે પ્રતિવાદીને નિર્દેશ કરતી મેન્ડમસની રિટ અથવા મેન્ડમસની પ્રકૃતિમાં રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશો જારી કરવા માટે આપ ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ખુશ થઈ શકે છે અને તે પછી, અરજદાર-કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અનુસાર ૨૪.૨.૨૦૨૫ ની જાહેરાત અને ૧૫.૪.૨૦૨૫ તારીખના શુદ્ધિપત્ર અનુસાર.

(સી) પ્રાર્થનાના વિકલ્પમાં (બી) મેન્ડમસની રિટ જારી કરો અથવા ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ ફરજિયાત અથવા કોઈપણ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશની પ્રકૃતિમાં રિટ, પ્રતિવાદીને ટેન્ડર રદ કરવા અને સીવીસી માર્ગદર્શિકા અનુસાર નવું ટેન્ડર બહાર પાડવાનો નિર્દેશ આપે છે;

૩. ઉપરોક્ત વિનંતીઓના ખાલી અવલોકનથી જાણવા મળે છે કે અરજદારે ટેન્ડર દસ્તાવેજની કલોઝ-૧૪ને પડકાર્યો છે અને ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં જણાવ્યા મુજબ, માત્ર બેંક ગેરંટી દ્વારા બિડ સુરક્ષા સ્વીકારવા માટેની શરતને બાજુ પર મૂકવા માટે પણ વિનંતી કરી છે.

૪. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ. જે. કારથિયાએ શરૂઆતમાં ટેન્ડર દસ્તાવેજની કલોઝ-૧૪ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે તે કલોઝ ખનિજ (હરાજી) નિયમો, ૨૦૧૫ (ટૂંકમાં 'નિયમો'), ખાસ કરીને તેના નિયમ ૯ (૫) (એ) (બી), થી વિરોધાભાસી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૨૫.૦૪.૨૦૨૫ ના રોજ અરજદાર-કંપનીએ રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ ની રકમનું ચૂકવણી કરીને ટેન્ડર દસ્તાવેજની ખરીદી કરી હતી. બિડ જમા કરવાની છેલ્લી તારીખ ૦૨.૦૫.૨૦૨૫ હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સમયમર્યાદા ફરીથી નિર્ધારિત કરવામાં આવી હતી અને

ટેન્ડર દસ્તાવેજના વેચાણની છેલ્લી તારીખ ૨૫.૦૪.૨૦૨૫ ના રોજની નક્કી કરવામાં આવી હતી અને બિડ જમા કરવાની છેલ્લી તારીખ ૦૨.૦૫.૨૦૨૫ ના રોજની નક્કી કરવામાં આવી હતી અને સુધારેલા સમયપત્રક મુજબ, અરજદાર-કંપનીએ ઉપરોક્ત રકમ ચૂકવ્યા પછી ૨૫.૦૪.૨૦૨૫ પર ટેન્ડર દસ્તાવેજ ખરીદ્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદાર-કંપનીએ તરત જ બિડ દસ્તાવેજને અંતિમ સ્વરૂપ આપવાનું શરૂ કર્યું હતું અને ટેન્ડર દસ્તાવેજોમાં બિડ સુરક્ષા માટે ફરજિયાત બેંક ગેરંટી મેળવવાની પ્રક્રિયા પણ શરૂ કરી હતી. જોકે, ૨૬.૦૪.૨૦૨૫ અને ૨૭.૦૪.૨૦૨૫ ના રોજ રજા હોવાથી, અરજદાર-કંપની બેંક ગેરંટી માટે અરજી કરી શકી ન હતી અને ત્યારબાદ ૨૮.૦૪.૨૦૨૫ ના રોજ, જ્યારે અરજદારે બેંક ગેરંટી માટે અરજી કરી હતી, ત્યારે સંબંધિત બેંક અધિકારીઓએ અરજદાર-કંપનીને જાણ કરી હતી કે બેંક ગેરંટી માટે જ થી ૫ કાર્યકારી દિવસોની જરૂર છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ પરિસ્થિતિ હેઠળ, તેમણે પ્રતિવાદીને આરટીજીએસ/એનઈએફટી અથવા ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ દ્વારા બિડ સુરક્ષા સ્વીકારવાની વિનંતી કરી હતી, જોકે તેને મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી. તેમણે પત્રવ્યવહાર તરફ ધ્યાન દોર્યું છે, ખાસ કરીને ૦૭.૦૫.૨૦૨૫ ના રોજ મોકલવામાં આવેલા ઈ-મેલ પર. જોકે, તેનો કોઈ જવાબ આપવામાં આવ્યો નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી કારથિયાએ સીવીસી માર્ગદર્શિકા તરફ ધ્યાન દોર્યું છે, ખાસ કરીને ફરો નંબર ૪.૧૧ (પાનું ૧૬૮ પર) અને એવી રજૂઆત કરી છે કે બેંક ગેરંટીના રૂપમાં બિડ સુરક્ષાને

સ્વીકારવામાં પ્રતિવાદીની કાર્યવાહી સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર છે અને નિયમો તેમજ માર્ગદર્શિકાઓની વિરુદ્ધ છે અને તેને રદ કરીને બાજુએ મૂકવી જરૂરી છે. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં તેમણે હાફકિન બાયો-ફાર્માસ્યુટિકલ કોર્પોરેશન લિમિટેડના વિ. નિરલાક કેમિકલ્સ ૨૦૧૭ એઆઈઆર એસસી ૫૦૬૩ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે. રિટ પિટિશન નંબર ૭૦૧ ઓફ ૨૦૨૫માં બોમ્બે હાઈકોર્ટના તારીખના ૨૦.૦૨.૨૦૨૫ ચુકાદામાં પણ તેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે અને રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કલોઝ ૧૪, જે સીવીસી માર્ગદર્શિકા અને નિયમોની વિરુદ્ધ ચાલે છે, તેને રદ કરવાની જરૂર છે.

૪.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી કારથિયાએ સામાન્ય અને નાણાકીય નિયમો, ૨૦૧૭ ના નિયમ ૧૭૦ ની જોગવાઈઓનો વધુ ઉલ્લેખ કર્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ અનુસાર પણ, ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં પ્રતિવાદી દ્વારા રજૂ કરાયેલ કલોઝ-૧૪ ને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.

૫. ઉપરોક્ત રજૂઆતના જવાબમાં, વિદ્વાન એ. જી. પી. સુશ્રી વર્માએ વર્તમાન રિટ અરજીનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે હકીકતમાં ટેન્ડર દસ્તાવેજની ઉપરોક્ત કલોઝ-૧૪ યોગ્ય છે અને નિયમો, ખાસ કરીને નિયમો ૮ (૫) (એ) અને (બી) ને અનુરૂપ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે પ્રતિવાદીની વિવેકબુદ્ધિ પર છે કે શું બેંક ગેરંટી દ્વારા અથવા સુરક્ષા ડિપોઝિટ

દ્વારા બિડ સુરક્ષા સ્વીકારવી કે નહીં અને વર્તમાન કિસ્સામાં, નિર્ધારિત સ્વરૂપ પહેલેથી જ ટેન્ડર દસ્તાવેજનો ભાગ હોવાથી, પદ્ધતિ અને પદ્ધતિ, અરજદાર દ્વારા સૂચવ્યા મુજબ-બિડ સુરક્ષા સ્વીકારવામાં કંપની, સ્વીકારી શકાતી નથી.સીવીસી માર્ગદર્શિકાના સંદર્ભમાં, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારના કિસ્સામાં તે લાગુ થશે નહીં, કારણ કે અરજદાર-કંપનીએ રાજ્ય સરકારને નાણાં ચૂકવવા પડશે.

૬. અમે સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને ટેન્ડર દસ્તાવેજના પઠનનો અભ્યાસ કર્યો છે.અરજદાર-કંપનીનો કેસ છે કે તે બેંક રજા એટલે કે ૨૬.૦૪.૨૦૨૫ અને ૨૭.૦૪.૨૦૨૫ ને ધ્યાનમાં રાખીને બેંક ગેરંટી મેળવવામાં અસમર્થ હતી અને બેંક અધિકારીઓએ અરજદાર-કંપનીને જાણ કરી હતી કે બેંક ગેરંટી માટે જ થી ૫ કાર્યકારી દિવસોની જરૂર છે, તેઓ બેંક ગેરંટી મેળવવામાં અસમર્થ હતા અને પ્રતિવાદીને આરટીજીએસ/એનઈએફટી અથવા ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ દ્વારા બિડ સુરક્ષા સ્વીકારવા વિનંતી કરી હતી.આમ, બેંક ગેરંટીની ખરીદીમાં અરજદાર-કંપનીની નિષ્ક્રિયતા અને નિષ્ફળતાને કારણે, અરજદારે ટેન્ડર દસ્તાવેજની કલોઝ-૧૪ને પડકાર્યો છે.કલોઝ-૧૪.૧ બિડ સુરક્ષાને સ્પષ્ટ કરે છે, જે સ્વીકાર્ય બેંક દ્વારા બેંક ગેરંટીના રૂપમાં રજૂ કરવાની હોય છે અને રાજ્ય સરકારની તરફેણમાં ગાંધીનગર, ગુજરાત ખાતે ચૂકવવાપાત્ર હોય છે અને નોંધપાત્ર રીતે અનુસૂચિ-૧ (બિડ સુરક્ષાનું સ્વરૂપ) ના પરિશિષ્ટ-

રમાં સૂચવ્યા મુજબ સમાન સ્વરૂપ હોય છે.કલોઝ-૧૪.૨ ઉલ્લેખ કરે છે કે બિડ સુરક્ષા Rs.૪૫,૨૨,૮૫૯/- માટે હશે અને તે જ લાભાર્થીની વિગતો જેમ કે બેંકનું નામ એચડીએફસી બેંક અને આઈએફએસસી કોડ સાથે ખાતાનો નંબર વિશે ઉલ્લેખ કરે છે.

૭. બોલીના સ્વરૂપનું પરિશિષ્ટ-૨ પણ સૂચવવામાં આવ્યું છે, જે ભૂસ્તરશાસ્ત્ર અને ખાણકામ કમિશનરને સંબોધવામાં આવ્યું છે.

૮. આમ, અરજદારે ટેન્ડર દસ્તાવેજના પરિશિષ્ટ-૨ મુજબ બિડ સુરક્ષા પૂરી પાડવી જરૂરી હતી, જે તેણે અનુક્રમે રૂ.૦૪.૨૦૨૫ અને રૂ.૦૪.૨૦૨૫ પર બેંક બંધ કરવાના આધારે ચોક્કસ સમયગાળાની અંદર કરી ન હતી.આમ કરવામાં નિષ્ફળ જતાં, તેમણે પ્રતિવાદીને આરટીજીએસ/એનઈએફટી અથવા ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટના રૂપમાં બિડ સુરક્ષા સ્વીકારવા વિનંતી કરી હતી.અરજદારનો આખો કેસ નિયમો પર આધારિત છે.તે જ કલમ ૧.૪ માં સ્થાન મેળવે છે અને તે નીચે પ્રમાણે ઉલ્લેખ કરે છે:

“ ૧.૪ ઈ-હરાજી અધિનિયમ, હરાજી નિયમો, ખનીજ (ખનીજ સામગ્રીનો પુરાવો) નિયમો, ૨૦૧૫ અનુસાર હાથ ધરવામાં આવશે, આ અધિનિયમ અને આ ટેન્ડર દસ્તાવેજ અનુસાર કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ કોઈપણ અન્ય આદેશ અથવા જાહેરનામું.”.

૯. આ તબક્કે, અમે નિયમોના સંબંધિત નિયમ ૯ (પ) નો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ, જે નીચે મુજબ છે:

“(પ) (એ) હરાજીમાં ભાગ લેવા માટે અધિનિયમ અને તે હેઠળ બનાવેલા નિયમોની જોગવાઈઓ અનુસાર પાત્રતાની પુષ્ટિ કરવા માટે દસ્તાવેજી પુરાવા, બિડ સુરક્ષા અને ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં નિર્દિષ્ટ કરી શકાય તેવા અન્ય દસ્તાવેજો અને ચૂકવણીનો સમાવેશ કરતી તકનીકી બિડ; અને

(બી) પ્રારંભિક કિંમતની દરખાસ્ત જે મોકલવામાં આવેલા ખનીજના મૂલ્યની ટકાવારી હશે.

[પરંતુ બિડ સુરક્ષા પચાસ કરોડ રૂપિયાના અંદાજિત સંસાધનોના મૂલ્યના ૦.૨૫ ટકાની સમકક્ષ રકમ માટે હશે, જે પણ ઓછી હોય અને તે બેંક ગેરંટીના સ્વરૂપમાં અથવા સુરક્ષા જમા દ્વારા જમા કરવામાં આવશે:

૧૦. ઉપરોક્ત નિયમનું સાદું અને સરળ વાંચન દર્શાવે છે કે બિડ સુરક્ષા અને આવા અન્ય દસ્તાવેજો અને ચૂકવણીમાં ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ

બોલી લગાવનાર દ્વારા પુષ્ટિ કરવી જરૂરી છે.નિયમ ૯ના પેટા-નિયમ (પ) ની પેટા-કલમ (બી) ની જોગવાઈમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે બોલીની જામીનગીરી બેંક ગેરંટીના સ્વરૂપમાં અથવા જામીનગીરી જમા દ્વારા જમા કરવામાં આવશે.પ્રતિવાદીએ પોતાની સમજદારીથી અને તેની જરૂરિયાત અનુસાર બેંક ગેરંટીની પસંદગી કરી છે, જે જોડાણ-૨ના બંધારણ અનુસાર બિડ સુરક્ષા તરીકે રજૂ કરવાની હોય છે. બોલી લગાવનારને ચોક્કસ સ્વરૂપમાં બિડ સુરક્ષા પૂરી પાડવા માટે બોલાવવામાં પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈ ગેરકાયદેસરતા અમને દેખાતી નથી.પ્રતિવાદીના વ્યાવસાયિક વિવેકમાં સુરક્ષા ડિપોઝિટને ચોક્કસ રીતે રજૂ કરવા માટે કહેવામાં આવે છે, કોર્ટ આવા દસ્તાવેજને રદ કરી શકતી નથી અથવા પ્રશ્ન કરી શકતી નથી સિવાય કે તે અતાર્કિક ગેરકાયદેસર અને મનસ્વી હોય, જે આ અદાલતને ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં દખલ કરવા માટે મજબૂર કરી શકે.અમને જાણ કરવામાં આવે છે કે સાત બિડરોએ સમાન સ્વરૂપમાં બેંક ગેરંટી રજૂ કરી છે, તેથી, આ અદાલત ટેન્ડર પ્રક્રિયામાં દખલ કરી શકતી નથી અને જો આવા અભ્યાસક્રમને મંજૂરી આપવામાં આવે, તો અદાલતો અન્ય પક્ષો સાથે અન્યાય કરશે, જેમણે બોલી પ્રક્રિયામાં પ્રવેશવાનું ટાળ્યું છે કારણ કે અન્ય સ્વરૂપમાં બિડ સુરક્ષા રજૂ કરવાની જરૂર છે, જે ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં સૂચવવામાં આવી નથી. જ્યાં સુધી સીવીસી માર્ગદર્શિકાના ઉદ્દંઘનની વાત છે, ત્યાં સુધી અમે ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ કે કલોઝ ૪.૧૧, જેના પર અરજદાર દ્વારા ભરોસો કરવામાં આવ્યો છે, તે પણ સમાન સામગ્રી

(પરી મેટેરિયા) અભિવ્યક્તિને અપનાવે છે જે ટેન્ડર ફોર્મમાં સામેલ કરવામાં આવી છે, એટલે કે બિડ સુરક્ષા વીમા સુરક્ષા બોન્ડ્સ, એકાઉન્ટ પેયી ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ, ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ, બેંકર્સ ચેક અથવા બેંક ગેરંટીના રૂપમાં મેળવી શકાય છે.વર્તમાન કિસ્સામાં, પ્રતિવાદીએ તેમની જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને તેમની વ્યાવસાયિક જરૂરિયાત અનુસાર નિર્ધારિત સ્વરૂપ અનુસાર બેંક ગેરંટીના રૂપમાં બિડ સુરક્ષા માટે કૉલ કરવાનું યોગ્ય માન્યું છે, જે ટેન્ડર પ્રક્રિયાને સરળ બનાવે છે.અમે આ તબક્કે, જગદીશ મંડલ વિરુદ્ધ ઓરિસ્સા રાજ્ય અને અન્યના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ. (૨૦૦૭) ૧૪ એસસીસી ૫૧૭, સંબંધિત ફકરો નીચે મુજબ છે:

૨૨. પહીવટી કાર્યવાહીની ન્યાયિક સમીક્ષાનો હેતુ મનસ્વીતા, અતાર્કિકતા, ગેરવાજબીતા, પૂર્વગ્રહ અને દુર્ભાવનાઓને અટકાવવાનો છે.તેનો હેતુ એ તપાસવાનો છે કે પસંદગી અથવા નિર્ણય 'કાયદેસર' રીતે લેવામાં આવ્યો છે કે કેમ અને પસંદગી અથવા નિર્ણય 'યોગ્ય' છે કે કેમ તે તપાસવાનો નથી.જ્યારે ટેન્ડર અથવા કરારની ફાળવણી સંબંધિત બાબતોમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની શક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે કેટલીક વિશેષ લાક્ષણિકતાઓને ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ.કરાર એ વ્યાપારી વ્યવહાર છે.ટેન્ડરનું મૂલ્યાંકન કરવું અને કરાર આપવા એ અનિવાર્યપણે વ્યાપારી કાર્યો છે.સમાનતા અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો દૂર રહે છે.જો કરાર આપવા સંબંધિત નિર્ણય પ્રામાણિક હોય અને જાહેર

હિતમાં હોય, તો અદાલતો ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને, પ્રક્રિયાગત વિચલન અથવા મૂલ્યાંકનમાં ભૂલ અથવા નિવિદાકાર પ્રત્યે પૂર્વગ્રહ કરવામાં આવે તો પણ દખલ કરશે નહીં. જાહેર હિતની કિંમત પર ખાનગી હિતોનું રક્ષણ કરવા અથવા કરારના વિવાદો નક્કી કરવા માટે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. ફરિયાદ ધરાવતો નિવિદાકાર અથવા ઠેકેદાર હંમેશા દીવાની અદાલતમાં નુકસાની માંગી શકે છે. કાલ્પનિક ફરિયાદો, ઘવાયેલા ગૌરવ અને વ્યવસાયિક દુશ્મનાવટ સાથે અસફળ ટેન્ડર કરનારાઓ દ્વારા કેટલાક તકનીકી/પ્રક્રિયાગત ઉદ્વેગન અથવા સ્વયં પ્રત્યેના પૂર્વગ્રહના પહાડમાંથી બહાર નીકળવાના પ્રયાસોનો પ્રતિકાર કરવો જોઈએ અને ન્યાયિક સમીક્ષાની શક્તિનો ઉપયોગ કરીને અદાલતોને દખલ કરવા માટે સમજાવવી જોઈએ. આવા હસ્તક્ષેપ, વચગાળાના અથવા અંતિમ, જાહેર કાર્યોને વર્ષો સુધી અટકાવી શકે છે, અથવા હજારો અને લાખો લોકોને રાહત અને સહાયમાં વિલંબ કરી શકે છે અને પ્રોજેક્ટ ખર્ચમાં અનેકગણો વધારો કરી શકે છે. તેથી, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ટેન્ડર અથવા કરારની બાબતોમાં દખલ કરતા પહેલા અદાલતે પોતાને નીચેના પ્રશ્નો પૂછવા જોઈએ:

(૧) સત્તાધિકારી દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવામાં આવેલો નિર્ણય દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે કે કોઈની તરફેણ કરવાનો હેતુ છે.

અથવા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવામાં આવેલો નિર્ણય એટલો મનસ્વી અને અતાર્કિક છે કે કોર્ટ કહી શકે છે: 'નિર્ણય એવો છે કે વાજબી રીતે અને સંબંધિત કાયદા અનુસાર કામ કરતી કોઈ જવાબદાર સત્તા સુધી પહોંચી શકી ન હોત.

(૨) જાહેર હિતને અસર થાય છે કે કેમ.

જો જવાબ નકારાત્મક હોય, તો કલમ ૨૨૬ હેઠળ કોઈ દખલગીરી થવી જોઈએ નહીં. નિવિદાકાર/ઠેકેદાર પર બ્લેક લિસ્ટિંગ અથવા દંડાત્મક પરિણામો લાદવા અથવા રાજ્યની ઉદારતા (સાઈટ્સ/દુકાનોની ફાળવણી, લાઈસન્સ, ડીલરશીપ અને ફ્રેન્ચાઈઝીની મંજૂરી) ની વહેંચણી સાથે સંકળાયેલા કેસો અલગ પાયા પર ઊભા છે કારણ કે તેમને કાર્યવાહીમાં ઉચ્ચ સ્તરની નિષ્પક્ષતાની જરૂર પડી શકે છે.

૧૧. આમ, વ્યાપારી વ્યવહારોને લગતી વહીવટી કાર્યવાહીમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે અદાલતોએ સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા વ્યક્ત કરેલી સ્પષ્ટ સાવચેતીને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે પરિશિષ્ટ-૨ના બંધારણમાં રજૂ કરવા માટેની બિડ સુરક્ષા સૂચવવામાં પ્રતિવાદીની ડહાપણ અથવા જરૂરિયાતમાં દખલ કરી શકતા નથી. જે ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવે છે, તે કેસની વિચિત્ર હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદારના બચાવમાં આવી શકતા નથી.

૧૨. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને રિટ પિટિશન નિષ્ફળ જાય છે.એ જ નકારી કાઢવામાં આવે છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે.

(એ. એસ. સુપેહિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

(આર. ટી. વારછાની, ન્યાયમૂર્તિ)

મેરી વડકકન

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.